

РУСКИ НОВИНИ

А РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈ

РОК VI.

Нови Сад, пяток 20. Децембра 1929.

Ч. 46 (254)

Наш стајни капитал.

Цо то капитал? Думам, ше може повесц, же капитал, у својих конечних зицох, пенеж. То не треба доказовац. Мајстор је у тельо ка-
гал, же вреди пенеж. Ак то голем нешка. А як доходан до капиталу? вишљак способ. Але ту пишуци мame на ро-
ме тот капитал, до кога ше доходзи по роботи, удиби, шпоровано и чува-
о, ас својим руками, свою азу, својим знаньем. Тот еток стајни, на твр-
х ногах, дугого вику, и кед ше зна чувац, як до-
вориц. Но ест вельо та-
х, хтори знаю заробиц, оривельо робя, зарабяю, с не знаю чувац; вельо бя, але вельо и троша.
тих ше може на коне-
нца повесц: Даеши бул?
Нигде. Цо ши робел?

Нам треба стајни капитал, бо сисме аробиц ста-
не дло. Стајни ше ка-
тал стварј и отримус з-
льким трудом, чувањем, шпорованом..

Чом при нас нет кани-
лу? Чом ше гледа по-
личка од сушедох, других
ржавох, кед треба да-
биц, цо з векшим трош-
ем скопчане? То шицко
м прето, же ше не чува,
шпоруј. Не мож повесц
ше не роби, же влада-
ниство. Роби ше при нас;
вельо ше роби, але ше
чува. Яки би ше капи-
л створел лем за једе-
ник, кед би ше шпоровало,
вало, кед би: кажди од-
јек каждого мешаца зос-
јојого заробку даскељо
марчки; — и кед би ше
ицко ведно до једног ка-
зложило? Вельо би то
питал, пенеж бул. Але
боме шпоровац одкладац;
да не можем нарав одло-
ни 100, 500, 1000 динар,
будем: и тоги даскељо:

одкладац — думају вел. А не анаю же ше стајни ка-
питал може створиц лем з вельким трудом, у аноу; але поштоно и интензивно.
Яки би зме ми Русини капитал могли мајаца за 3-4 роки, кед би зме чували, шпоровали, хтори кельо може, одкладали и ћицок тог пенежа на једну громатку зложели? Як нас јест Ру-
синох шумне число у Југо-
славиј, красни би то пенеж бул. Кед би зме так зробељи, могли би зме почац робиц па виводаеню: своей идеј, могли би зме зробиц да вона постане дло, вельо-
ке дло, до тераз пайвекше у нашим просветним, кул-
турним живоце, роботи. Воно би було коруна нашей дотерасней народней, прос-
ветней роботи. А то би бул „Р. Н. Дом“.

Около тей коруни би були наша нови-
ни, наш календар и други книжки, книжочки. Вони би були веселши, лепше би ви-
пратрили.

Гей, поведце, календар, нови-
ни и други книжки ту, зде-
дае вон? Правда „Р. Н. Дом“ би бул вельки пенеж, ка-
питал, вельке дло; захтевал би вельо труду. Але
тот труд, тото дло би не було немогуше. Собе би зме аробели, папо би було.
А себе робиц, себе да-
створиц, гоч и чекока ро-
бота, приятне је. Враџме ше лем за даешец роки назад; попатриме на најгу једавну историју. Цо аме мали? Нич.
Чекоко було почац и зос-
календаром; не було под-
логи, фундаменту. А више чежже було в ослутком:

„Р. Н. П. Д.“ А зато ше ипак мало успиху. А чом? Зато же було любови ту: свойому народу, же було велькай, моћней: даскељи и витирвалоце. А тераз? Тераз ше може почац робиц и на векшим длу, може ше почац на виводењу:

векших идеја. Лем треба мајац любови, даскељи и витир-
валоце. Як до мали наша водљове. Ту папо РНПД-о замоћните и укорените; ту најно новини, наш календар. То пай буде на чесц и славу: нашим водљом, хтори започали робиц на на-
родним, просветним полю у вельо ческих општинама, як ми тераз. Тераз ест под-
логи.

Правда, легчайши поча-
ток, але вельо веќше дло,

већеј труду захтева. Але ніч; треба робиц, чувац, шпоровац, та будзе и успиху. Вредним, богобойним, амбициозним и Бог помоге.

Значай „Н. Дому“ би бул вельки. То би бул ище е-
деп вельки кројай у позна-
ванју и облажованју нас Ру-
синох у Југославиј. А то би аме најлепше видзели, кед би аме го мали. А зато треба робиц на тим да го створиме та и увидзиме.

Л. Дудаш.

У нашим отечеству

Родзенији дзен Џого Вел. Краља преславени у целој жеми на торже-
ствену спомену. У шицких црквија отримали благода-
ренја за здравље и длуги живот Џого Вел. Краља и владајућег дома.

**Поклониствеији депу-
тацији.** На именителнији дзен Џого Вел. Краља при-
шлији депутацији народа зос-
целей нашеј Југославиј, же-
би виражиц благодарносцји својому Владару за Џого старава и државни вельки дла до их до тераз на ха-
сен својого народа виведол. Од часох нашега здипеня наша престолна варош Београд такога торжества, ра-
досци и јединодушности не видзел.

**Правели криви пас-
оши.** Полиција влапела у Осеку једну организацију, која правела криви пасоши па их веџ предавали на-
роду по валаху за драги пенеж. Пасоши попайвец је виставили були за путованје до Аргентине.

Порцији на слугож. Министерја видала наре-
даене, же ше порцији од по-
слуги мајац плациц у форми
таксених маркох, који ше липа: каждого мешаца до порцијовеј књижочки.

**Контрола поживље-
ња.** У Новим Саду започала
полиција јешто контроли-

рац шицки сорти поживљења, и какди тот, који дзвиже цену лебо предава погубене поживљене. изајаштрейтие буде штрафан до 3 меша-
ци гарешту. Власени већеј особи, који предавали па-
пригу справену зос зафар-
бенеј муки, ћо барз отровне и чекодиве по здравље чло-
века.

**Паломништво до Па-
лестини.** Коплом јануара иде једно паломништво зос Бачкеј до св. жеми. Путовање тиравац буде 25 днј, а руши ше на 30 јануара зос Триесту. Путује Триест—Ерусалим, Витлеем, Срихи, Мергве морбо, Сихем, Назарет, Кала Галијеска, Ка-
фарнаум, Гора Кармел и назад до Триесту. Цала дра-
га од Триесту там и назад зос једзеном, квартелјом и т. д. кошта 8200 динари. Пријави најпознјејше до 10. јануара треба послац до Др. Рент, парох, Чиб (Дунавска бановина). Пасоши и ви-
зум за Италију и Палестину мушки набавиц какди сам.

Борба з војницима. При Валеву звјели ше војници у векшим множству, так же задавају чекоду и страх жи-
тельјем. Ловаре и наоружа-
ни житеље провадају з вој-
ними цалу борбу.

Закон за Жидох. Тих дњу потписани закон о жидовским вироисповидани-

ю по прикладу закона о православной Церкви. Тераз приходзи закон о мусиманской а веци закон о катол. Церкви (конкордат).

Моровки (шарлах) появели ще на веци местах особено меди школ. дзеци. Ёст вельо и смертельни случаи.

Задружна школа. У Загребу основана школа, котрой ціль поучовац народ о тим як треба основац и водзіц землецінски задруги. Школа тирза од новембра по априла а при-

маю ще хлопи, котри на- вершили 21 рок и скончали основну школу. Информација дава: Задружна Школа, Загреб, Млинарска цеста 14.

Вистава живиши була у В. Бечкереку од 15—17 того месеца. Вистава по-сигла велько успех. З дробом були виставлені и голуби та краліки.

Депутация з Конура. Прешлій суботи була при Банові у Н. Саду депутаты з Конура и замоддела го, же би Конур дostaл же- лазиць.

Дацо о артейских студіях.

У найдревнішими вику людзі употреблявали воду лем тулу, котру праз труду находзеля на падбех жемі. Зато ще и насельніків навайвіше бліско, — або венесрэю около рікіх чому доказ, ёже навайвіші вароніх, т. в. пастаршых населеніях сталі при рікіх, с котрых чытэзіх окремі воді доставали и рыбкі.

Познейше людзі осетеля, ёже на даючих местах вода сама вичету веци жемі, с чого себі представяли, ёже вода ёшце находзі и кука у жемі. Копали підліти-ти-глубіні студні и навісі по найвеци местах нашли везу.

Далей веци обачеля и тога, ёже на поездных местах вода не лем виникала веци жемі, але на 1—4 метры високо вибуховала с по над жемі. С тога ааж себе представляли, ёже у жемі на поездных местах вода ёшце находзі у таким стані, або стой по таким пры-ціскам. ёже ўсе силуе горе на шлабодне место.

Постепеню наука веци доведзя народ до сознания, ёже дажджова и шкітова вода ёшце уніва до жемі и там, местами ёшце посеччуе у вскій колічині и составя подземны озера. Кед таке озеро ёже зроби внука у високих горах, а веци кайдзе себе жылу по котрой по под жем чече аж на

доліну, на равніну, а кед там злізі себе пребываючи горе на верх жемі, тады стамац вибухуе горе високо, бо ёй цісіца чекіна воді озера, котре стой високо на горы.

То так вінагора, як да би змея на пойдзе наполнялася воду відну бечку (горічон), а з тою праце відну ціну пущали воду долу на жем; ту би вода ёже павін (кед би була горе часната) ви-буховала мало но так високо, як високо стой гордов на пойдае.

Аль як знаем, нешка уж вартаю такі студні, — зас котрых вода сама вибухуе аж горе по над жем, — хот дае, и по найдревніх рояніях, па и у Африцы по найдревній беніній Сахары, и мало но ис відади найду воду. Цо же там англіскую воду веци жемі?

Ученици, котры преучую склоніні жемі (теологі) доказаю, ёже у жемі на велько местах су-такі подаємія саера, котры ёшце пашащі мядзі такіма склоніні жемі, котры воду не препуштую праце себе (камень, скала). Візакій слой ложі на воді и зас своякі огромну чекіну прыніска и; але же и никакій слой воду не преташа, воня сцісанута, сірэсіана стой месцы двома твардымі слоями, такле разумімое, ёже кед раздзе в горы жем превартані

до такого спрессованого саера, стамац вода на ціву нара ёшче почне цісіца горе на верх жемі, т. в. на шлабодне просторы.

Обачеля и ёшце доцічелі людзі и о тим, ёже тата вода, котра так сама вибухуе воду жемі, чистейша и за здравле човека хасновітша яз'ю воду у открытих студіях, до котрых літор изахуе, — дажджіока и шнігова вода наўноші незісти, гадын слементы, бацькі колькіх хоротох, зато уж воду давно почали жемі вартац за таку воду, котра сама вибухуе на верх жемі.

Наідавнейше вартали жемі за таку воду у Азії у Китайских и на Лібійских пустыніах. У Европі першы таку студні дал пілартан у Французскай, — на сваім маєтку, троф Артоа (Artois). 1126 року, дакле пред 803 рокамі, и од Вого меня называли, и до імяка называлі такі студні: артейска студні, а воду цо стакей студні виходзіа: артейска вода.

У нашкайним часу артейска студні уж ёшце находзі и по на-шай оконіні досці густо. Бык у тога време, кеды тога чыншем, у нашым сцінам называлі (Рускі Ке-

рестур) вартаю артейску студні. Уж су долу, около 100 метрах Деньці при дніко около поставля-нікі апараток, роботыкіх стой маса наўроха и веся вельку кін-саюст чекаю, кеды вибухуе ар-тейска вода.

Же на котрых оконініх и од-приліки у які глубіні ёшце на-ходзіа артейска вода, то обычю установлюю ученыи (геологі), але ёст досці случаюх, же на ютей оконіні на ўднім месце наіду артейска воду уж на 100—100 метрах, а на другім від-меж не можу досці до неї.

По доказах геоло-гічных науках, котры у веци случаюх потвер-дзяю и само искусство, на нашей роўніні (Бачка и Банат) артей-скіх студніх глубіні ёшце меня од 100—300 метрах. Индзей пар-тац за артейску воду и преко 1000 метрах. Например у 1842 року у Страсбургу (при Паризу) вартали артейску студні и на-шли воду аж на 548 метрах, але так изобільно, ёже на єдну годзінку вибухонае 3200 літры. У Шнеренбергу (при Берліну) даст артейска студні глубока на 1273 метрах. М. А. Полявка.

На вітанні!

Руско-Керестурскія Кре-дитна Задруга, т. в. стара Каса, котра була у Папу-ти, ... на темелю дозволі Міністерства Тартовлі и Ин-дустрії чис. II. 31058/к. од 28. X. 1929., — мала от-римовац собрание 24. но-вембрія 1929. року по по-ладню на 2 годзін у валал-скай хижі. Але понеже теды ёшце члени не появілі у доволінім числе, собрание не могло отримац.

Слідующе ізварнедне со-бранині ёшце отрима 29. де-цембра 1929. року, по по-ладню на 2 годзін на іс-тим месце, котре по осно-віх правілох §. 40. праце огляду на число присутних

членох, будзе способне за-принесене решенія. На то-то собранині поправо ёшце по-волнуши ч. члени.

Предмет:

1. Обяшнене, предо не-роби Задруга од 1919. року.

2. Предлог, да Кредитна Задруга виступіа веся член-ства Среднішлій Земаль-скай Позаймноніци, а да ступі за члена до Бачко-го, або Банатскаго Савеза Серпскіх Земльорадничых Задругах У Новім Саду, од-носно у Великім Бечкереку.

3. Преметкаосновных пра-вілох.

4. Вибор нового Управ-нога Одбора.

Синову посцелю и модлі ёшце, Нагівал ёшце, скочел и дави-гол жену. „Марчо! Гоч кельце любим, запаметай: ти и мой син немаце другого Бога кром мене!“

„Симеоне, не преклінай Бога!“ „Цихо будз! А дает твой Бог? Чи там горе... а? Всемогущи... цо? Па чом се скрыва, чом ёшце исукаже, кед ёсімогу-щи... ха...? Його ша-лени шміх бул прервати зос треском грома.

„Симеоне, забиенас стре-ла Божа!“

„Чи? А я гварим, же ци-тайні... Ето я му прекос-цим, бо знам, же то нет!“

Запалі ёшце небо, и од стра-шнага вдереня грома потре-сла ёшце жем, як да ёшце зва-лі дагдзе до препасци.

Бог судзел. Жена и дзе-ко лежали мертві потра-фены громом, док Симеон страцел бешеду и слух. Хи-жа му згорела зос шицкім...

Давон двоі, вирыкі по-нагляю веселых лінох до своіх домох. Лем Симон клечи погнутей главы и пла-чуци модлі за пребачене. Мілосердіе Божіе несце-ло шмерц гришика, лем го страховіто покарало и тим го вілічело зос без-боштва.

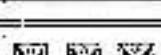
Дзвон дзвоні, давоні, а слатки його гласы прыно-ведаю о превелькай добро-ти Бога, котры милуб и тэ-ди кеды страховіто каре бо „несце шмерц гришика, але да го обраци да и да-лій жіе“.

М. Б. — Ю. П.-ч.

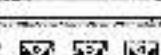
Святы Петро зос гушлями.

(Народна прыповедка).

Кед раз Господ зос свя-тим Петром путовал по же-ми, прешлі коло гостиль-ници, дае ёшце баш тэди

ФЕЛЬТОН

Божи суд.

Пред Церкву клечи на хладним каменю ище мла-ди чловек, старого вірат-рунка и смутных очох. Коло ѿного праходзя вірнікі попатраю го милосердно. По дахтори уста праешеп-тако: „Глухонемі Симеон“. Іого пістория кратка, але страшна.

Двешец роки тому. Тэди ёже Симеон рабовал медын найбогатших гарадох валала, подні здравля и моці, по-носні, пишині. Але на жа-лост велько бязвірец, котры ўж и скончалі синові и жени заказовал ходавіц на Божю Службу и да тримаю віру Христову.

„Я ваш Бог“, — знал скри-чаць у скончалі синові и жени. У валале ёшце шицкі скривали пред нім...

Догодзело ёшце велько раз, ёже му жесна прыгваряла, але то бул лем беспади на огень. Симеон ёже тэди погівал, лал Бога, небо, Цер-кву и віру.

„Цо Бог! Яки Божи суд! Кед с свемогущи пай ми судні, я, го ёшце небоім!“

И Бог судзел. Еднай по-ци дуда страшне буря и ві-тор, ёже ёшце жем тресла, громы парали небо, док ис-видима рука вітарговала велько дрэва зос жемі. Симеон стал на прагу дзверох, зложеных рукох на широ-кіх першох, зос видрижну-юцім віразом и шміхом на устох и патри даіве бае-ніс природы.

Гром заблішне и страхо-вите гірмене преламе возду-х. Симон се нагло обра-ци и увидзі свою жону дзе-клечи у цмей хижі пред

Широм світа

У Союзу Народів щела би Турська мац мес-то як заступниця восточних народів. У тей цілі тур- ська влада послала до єв- ропейських держав своїх людзів, котри маю пропаго- говаць туту ідею.

Професоре штрай- жую. У Румунії питали професоре подвигшенні пла- ції. Понеже влада им за- хтевом не задоволела, то професореступіли до штрай- ку и не сду преподаваць у гімназійах. Міністерстві им дала термін, до котрого че кажды муни враціц падужносці, іншак страсі службу.

Проців хусточкох. У Паризу че основал союз, котри ма задачу пропаги- раць, же би людзе не хас- новали хусточки до носа. Бо по хусточкох че пре- ношую вшеліяки хороти особено гефтика и инфлюен- са. Место хусточкох запровадза ще філії папері, котри че по єдним хасно- ваню вец одруца.

Украдли памятник. У Цариграду находацел че ище од греческих вікох зос 947 пред Хр. памятник Па- вліяня и Аристіда, котри надваладали Перзіянідох. Тих дньох непознаты злодіі тут памятник украдли.

Порцово егзеку- тив. Яланська влада видала па- редзель, же егзекуентами за- порцию буде лем жени, котри не навершели 25 роки жывота. Власцы думаю, же женом піхто не одкаже ви-

плацене порцих а и вони, кед треба лепше че знаю вадвиц зос дружнікамі.

Железничке неще- сце. При варошу Намір у Белгії вискочел інвідкі зос зінох и у тей нагоді 17 особы забіти а 48 чен- ко ранети.

Проців жидох дави- гаю че у Русії. Так па приклад у єднай фабрики мучеля роботици єдного жида на той спосіб, же го поляли розтопленым же- лезом. Вони виявіли, же так зробіа зос кождим жидом, котри придас на роботу до фабрики.

Кара смерти за ко- мунізм. У Фінляндії запровадзели кару смерти за того хто че запіши до комуністичкай партіі або хто будзе ідеї комунізму про- пагираць.

Дарунок нації. Неме- цна влада поклонела папі єдну гарнітуру за єдаенс за 60 особы, выробену од найфінського матеріялу.

Представи муки и смерти Христовей скончую че каждого 10. року у немецким варошу Обер- амергау. Слідующого року отримаю че особено тор- жествено тоти представи, котри че започали отримо- ванц 1630 року, прето, же би нрестала кута, чо там ніштела швет.

ДЛУЖНІЦІ
**Намірце свойо
ДЛУСТВО!**

тримовала свадаба. Святы Петро чул, як че вешеля, зажадал и сам, да войдае вука и повед Господу свойо ждане. Господ му гварел: „То че не швачи, бо хто спадне до отрубох, того жедза швікі“. Але Петро зробел проці волі Господа и вошол вука. И кед го свадбеніці увидаели закри- чал еден од них: „Гушлі! Тераз мame голем гудака“. И обрацели че гу Петрови словами: „Гудаче, поле за- грай нам!“ Обачел староста гушлі на його хрибце (ко- три лем намальовані були и котри му Господ положел потайно на хрибет). Петро кед разумел цо гут- торя, одповед, же вон не гудак, и же вон не зна грац, але же пришол як гості да- ше нае и напис. Дружтво у чуду почало го пітац, же чом веіка пошагушил, надума як да одсвоі тот кед є не гудак! Петра прето охабела шицка цернелі-

весц и нагінівано однове: „Кед би мал гушлі вдерел би з німа поглаві кождого од вас“. Кед то чуло по- луляннедружтво як свайго противника видрысле го вонка. Жалошіе нашол св. Петро Господа, дзе под єдну піраміду шпи. Петро му и- приповедал як прешол, а Господ му однове: „Хто неесце слухац тот муни ку- сац!“

Лишка и сир.

Єдногожімного дня прев еден густі лес ішол на ко- чу еден земледілец. На ко- чу мал накладзено полно древа а на верху бился че добри сир. То увидзела ли- шка зос єднаго брінка, а така була гладна, же чим збачела добра ей почали, за зубія росніц. Вона че надума як да одсвоі тот сир. Одбегіс далеко о през земледілца, віпросіцьши-

**Преслава ювілея св.
оца Папи.**

По наредзеню нашого Преоса, Владики Діонізія даень преславі златного ю- вілея св. отца Папи отрима- ше у нашым владичеству дні 22. десембра. У церк- вах че отримаю благодаре- ния и молитви за верхов- ного архієрея.

Іменованіе.

За нашо парохії у Ба- нату основани окремі ви- цеархідіаконат. Вицеархи- діаконом іменовані о. Дю- ра Лавіч парох у Н. Са- ду а так вони іменовані ведно и помочним вице- архідіаконом за Бачку.

Магазиново задруги у Ческай.

Краем 1925. року у Чехословакії будо циклічні 352 складніх Задружніх магазінох. Тоти задруги робяи набавкох газдов- ских пітгребіх. Так набавляю шайтроки тной, вшепілікого на- кіння, машини, плуги, железа и ін., па даю храну за статок, угло за машини, інже, капу, че- мент, масци, кочкі и машини. Так исто и предають польовни- ренни і произведения, на пр. жи- та, каменя, бетону, мукар, газонк, крохмал и другі газдов- ски усіані.

Тоти задруги проширені по- начавецай из'янали, а седиша су активно у месту окружній лібо срескай власти. Тоти ма- газинскі задруги маю бэлькі членоків работи, и залучаю бэлькі віростр як да би мали бэлькі число членоків. У келько задруга ма некте число членоків, у телько робіи членоків за своіх членох чабавкі а и піснік Ум можича.

Капітал потребни за подзві- гаціи и університеты магазінох

ки штири ноги, направи че як не жива.

Кед земледілец че при- близкі и увидзі лишку, зрадовал че, же як би за ей красну скору добиц дас 100 динари. Скочи с'юча и бежкі по ію, влапіл ю зано- гі и руцел за себе на коч. Окруцел че до цеплей бу- ді и далей пуговал дому. Кед дошол дому уж вечар по слунку, дочекали го до- машні, да му поможу зняц древо. Земледілец найперше сіце зняц лишку, але на ко- чу ист зій ей ані сира. Но лізде пятьце божкого чуда,

Кед сом ішол дому у ле- ше нашол сом не живу ли- шку. А на ко- чу сом везол едну гомбулю сира, па сом руцел и лишку гу сиру па- задок. А тераз нет на ко- чу ані сира ані лишкі.

Ето стого можеме знац, же хто че цудзому пазда- ва, тот найскорей може и свойо утраціц. Биркаш.

Церковни висти

О. Дюра Міклом імено- вані намістнім вицеархи- діаконом за Славонію. Вінчусеме!

Новы отпусты.

Ся. Отец подзелел от- пуст од 300 дні по тельо раз по келью дахто вимод- лі молитвочку:

1.) „Господе Исусе Христе, Сине Божі, помилуй нас, Амин.“

2.) Кед дахто випове 12 раз „Господи помилуй!“.

3.) Кед дахто побожно побочку у Церкви або у капели образи Христа Гос- пода, пресв. Богородиці, патрона церкви або святы- теля, котрого празник че слави.

надавляю задруги у перших шоре сі задружніх урлох. Урлы су од 100—200 ческіх кр. Вісна урлох одредзун че по числу лектари врачей жэня предникі членок. Преза статистичных по- даткох котри су Глашном союзу од 352 магазінных задругарох по- слали 317 організацій — робата- тих задругох року 1925. скіп- тала так: членох преко 160.000, уплачены акты и резервы фонды вінчаша членікі од 58 міліоні кр., гарантіі членох вінчаша 162 міліоні кр., приходы од преда- цій робіи 1925. року, було 1/4 міліарду кр. Того року предали задруги своім членкам вшепілікі робіи у 71.200 вагонах од 11.459 фальтох газдовских сіправох. По задругох предали че земледіл- цом 42.360 вагоні газдовских произведеніях.

Так би шумя було кед би и наша Кооператыва, набавля- лівши ствари за членох а и на- членох, напр. железа, дроту па ігнаніе, угля, консу, дреза па сігні, так исто за членох и не за членох зарох вінаженетих, вшепілікі сорти.

Чакан.

Вшеліячина.

На прагу вічносці.

Того року на 22. января умэр у Парижу Ванган, ре- дактор новінох „Victoire“. За живота велько писал про- ци пірв и проці Церкви ка- толіцкай. Але кед лежал на смертній постелі и роздумовал о свой мину- лосці, як и о будучносці, почали до його души при- ходзіц іншакі думы: думы о суду Божім и о прав- ді Божій. Тоти думы по- тресли з його душу и вон віс почал каяц за шицко зло, чо до тераз зробел. Осем дні перед свою шмерц- шеднул и написал власти- телю новінох „Victoire“ писмо, а котрого береже слідующі слова: „Мили приятелю Скоро Вас охаб- им... Вы знаце, же че я

од младосци до тераз шмечял а побожносци... Ви шмичовала побожносц ца-ла републиканска странка, але у часу, кед отходаим, преглашаем, же я ше барз скламал, иже аме зос тим ведно нашей домовини за-причинили страшну чходу. Я нешка о тим потполно оправдочени, же цивилиза-вани имет не мож будовац на безвирю и материализму... Толковане тайнств-вих, яке нам дава вира, за наші убоги людски розум няясне, але толковане, яке нам даваю безвирци ище с баржей няясне и беспо-т-шне...

Тото мою преглашене видрукуйце у новинах.

Вангл умар як католик: приял цицки Тайни, котри Христос Господь одредаел за тих, котри перехода до вичносци.

Найважша терашня крилатица. Уж ёст вельб роки як у воздухоплов-ству водзя „Цепелин“ хто-ри вешені прелецел з Ев-ропы до Америки, а того року прелецел цали. швейцаріа, ше готуе на сивер-ни пол. Док „Цепелин“ три-ма у своїх руках воздухопловство, дотля направеда немецка фабрика вельб ве-шику крилатицу под меном „DOX“. Шицки ше питали, чи вона будзе мочи леци, кед може до неї стануц 150 особы.

Дня 21. октября, пробо-вали ю. Зоднuka бара е красные узоры: ест карчми, хижи за спаси и другие, а змесцело ше коло 150 осо-би, окрем тих було, ище 10 особы, хтори послугове-ли при лесеню.

Вона ма 12 мотори, з 6000 конь сили да ше с телю, терху дзиглє треба лем 59". Прелецела з Фридрихсхафена на Боден-ско езеро над хториц, лес-цела 40' у висини од 400 метери. А ведкаль ше спу-щела долу.

Шицки, хтори ше вожели, у неї, були барз весели. Гутори, ни, не чувствовали пакого страху и гуторя, же ше близовнейше, вожиц на неї, як на гайзибану...

Американе Европа. Неіока можу путовац лем людзе, котри маю вельб лепёжки а то су у першим шоре Американе. У последних 9 роках Американцы захабели у Европи 3 милиарди, 573 милиони долари. Лем року 1928 захабели воли 587 милиони долари.

Нос и ноги.

Раз ше почал нос пред ногами пишно витримовац и хваліц. Вон бул од тих векших, бліщац ше як до-звета парадича и бул ши-цок зароснуты зос баюсами.

— Цоже сце ви? — отресол ше вон на ноги.

— За мою вельку пред-носц, увреда за мне и лем кед ме попатрице. А ви там, ище нашли якушк заяву зомну, як да аме родзина. Аң слова всій о тим!...

— Але нарас... О, цо ще трафело Боже слатки! Ноги ще пошлисли до яней-шик бари, а наш нос — илюс до блада.

Кажды по своим.

Питали бабу: „Кед мали риби добри?“

— Теди кед пет вельких.

Питала жена мужса: „Кеди сом наймудрейша?“

— Кед ши цихо.

Питали пияніцу: „Зос хторого погара найволіш піц?“

— Зос польного.

Питали ділба: „Кед маш даяку чежку робиту окон-чиц, цо робиш?“

— Понілем жесу да ю зверши.

Питали толва: „Чи ше ти боиш святей Троиці?“

— Я ше боим и двох, па-хоч да су и не святы.

В. Еделінски.

Зос Р. Н. П. Д.

На фонд Руских Новинах даровел наш чесни воолице почитовали газда — свидоми Русил — Рац Данил зос Рус-когд Крестура, 679. х. н. Дин. 50.—

На дару найкрашее да-куеме. На многая!

ЮВІЛЕЙНИ РУСКИ КАЛЕНДАР

на 1930 рок уж вышол. Подни е вишелікіх поучних и забавных чтений а вельб веши-ли до тих рокож. А, ві ёдна руска хижка не шме буц прэз Руского Календара. Достава-ше на кождай нашей парохиі по цені за 12 — Динары.

За редакцію єдніту: Юрай Павіч, Војводе Војовід 2,

Істампарија, Учт. Код, Друштво „Натошевік“.

Шветочни Отпочивок

Недзеля 26.

Еванг. Од луки, гл. XII, ЗАЧ. 66.

„Тако собирая себи, а не во Бога богатия“.

Бог не сце, да дахто пре-падне, але сце да кажда душа буде спашена, бо є благи и милосердні гу каж-дай души, и умар за каж-ду душу. Хто же дахлем, пренада до вичного пекла? Пренада тот, хто, до конца, одбива покаянне од себе т. б. ласку божу, хто же проци-ви Духу св. Бог є милости-ви гу гришину. О тим аме уз писали, па кед препада, як тот богач лешні у св. евангелії, тому причина вон сам, а Бог остава віще ми-лосердні, и благи гу каж-дому и найважкому гриши-нику, цо ше сце покаяц, бо през каяння нет опрос-дения.

Исус ше модел на кри-жу Отцу Н., „Оче, отпу-сти им, ибо не видят, что творят“, но ишак лем ёден аўбіник бул помиловані, а други: не, бо не мал у шерцу покаяния. Но, кед би ше и вон заволал на Исуса, сигурно би бул помиловані, бо як знаме, Исусова лю-бов гу каждому бідному є бесконечна. А хто є од шицких створеньях найбі-нейши! Бідни гришиник. И-сусова любов гу гришиником єст и була найвеския.

Нашо претплатніці

Обновелі претплату слідующи п. п.:

Емейди Симеон, Дюрдьов	на 1928. р.	100
Бесернік Янко, Илок	" "	100
Колесар Янко, Дюрдьов	" "	100
Мудри Дюра Дюров, Міклушевіц	" "	100
Бесернік Міхал, Р. К. 64.	" "	75
Рамач Янко, Дюрдьов	" "	100
Колода Янко, Беркасово	" "	100
Кантюк Іван, профессор, Бітолъ	" "	100
Фіріс Петро, учитель, Петровіц	" "	100
Планчак Габор, мадар 787. Р. К.	" "	100
Джуня Юла 504. Р. К.	" "	100
Рац Вероніка, учителька, Дюрдьов	1930	100
Рац Данил. 679. Р. К.	" "	100
Каш Мітро, начмар Кула	" "	100
Дудаш Ефрем, 807. Р. К.	" "	100
Модаші Якім, 985. Р. К.	" "	100
Пашаньо Уніко, 969. Р. К.	" "	50
Пашута Штефан, 892. Р. К.	" "	50
Чокмар Мітро, Міклушевіц	на 1929/30.	200
Руске Пар. Просв. Дружтво, Петровіц	" "	200

ТАРІОВИНА

Жито	Дин. 195—200	—	Овес	Дин. 140—145
Куксурица	" 105—110	—	Мука 0	300—310
Рац	" 150—155	—	Мука 2	270—275
Ярец	" 120—125	—	Мука 5	235—245
Отруби	" 97—100	—	Мука 6	185—195